

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

سازمان بهزیستی کشور

معاونت رفاه اجتماعی

دستورالعمل اجرای تأسیس، انحلال و اداره مؤسسات غیردولتی موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (ابلاغی در سال ۹۳)

سازمان بهزیستی و معاونت رفاه اجتماعی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد و مؤسسات خیریه غیردولتی مقررات و دستورالعمل تأسیس، انحلال و اداره مؤسسات غیردولتی را در یک بازه زمانی ۸ ماهه بازنگری و تدوین نمودند.

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

خیابان آزادی نبش خیابان بهبودی وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی

طبقه هشتم - معاونت رفاه اجتماعی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وزارت تعاون کار و رفاه اجتماعی

سازمان بهزیستی کشور

معاونت رفاه اجتماعی

دستور العمل اجرایی تأسیس، انحلال و اداره مؤسسات

غیردولتی موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم

بخشی از مقررات مالی دولت

شناسنامه گزارش

عنوان: دستور العمل اجرایی تأسیس، انحلال و اداره مؤسسات غیردولتی موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت

تهیه و تدوین: سیده افسانه حسینی، مهدیه مشفق

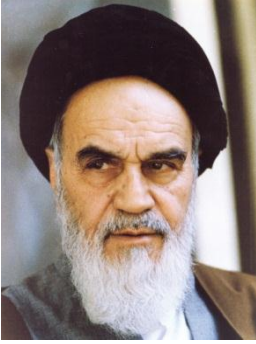
ویراستار تخصصی: صفا مهدوی

ناظر چاپ: ابراهیم نجار؛ **چاپ:** تکثیر سادات

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی؛ معاونت رفاه

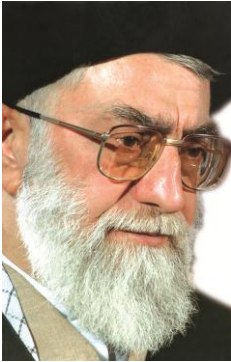
اجتماعی با همکاری سازمان بهزیستی کشور

تیرماه ۹۴

به همه در کوشش برای رفاه طبقات محروم وصیت می‌کنم که خیر دنیا و آخرت شما رسیدگی به حال محرومان جامعه است.

حضرت امام خمینی(ره)

لازم است مؤسسه‌های خیریه و فعال در عرصه‌های مختلف صنعتی-تولیدی- عمرانی و دیگر عرصه‌ها با تقبل اعتبار اجرای طرح‌های مختلف، بخشی از حاصل کارها و فعالیت‌هایشان را مستقیماً صرف بهبود زندگی مردم کنند.

رهبر معظم انقلاب

برای مبارزه با فقر، نابرابری و انواع آسیب‌هایی که امروز خانواده‌ها و استحکام آن را تهدید می‌کند و برای اینکه مردم با حقوق شهروندی خود آشنا شوند و از آن دفاع کنند راهی جز اینکه سازمان‌های غیردولتی و مردم‌نهاد وارد عمل شوند نداریم.

دکتر روحانی

رئیس جمهور

خیر جمعی در گفتمان دکتر علی ربیعی وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۱. استراتژی خیر جمعی به عنوان داروی بی بدیل ایران امروز است.
۲. مساعدت‌های اجتماعی باید در قالب خیر جمعی به جامعه بازگردد.
۳. باید ارزش‌های زندگی جمعی و خیر جمعی را به جامعه بازگردد.
۴. در حال حاضر به خیر جمعی و توسعه آن در ابعاد مختلف بیش از گذشته نیازمندیم و در این مسیر بایستی به سرمایه اجتماعی و مسئولیت اجتماعی توجه شود.
۵. خیرین باید در نحوه هزینه‌کردها و کمک‌هایشان به مددجویان نظارت داشته باشند.
۶. دولت تدبیر و امید بدنبال آنست که دولتی تسهیل‌گر و حمایت‌گر در توسعه خیر جمعی در حوزه‌های اجتماعی کشور باشد.
۷. دولت یازدهم به نقش موثر حضور فعال نهادهای مدنی در ارائه خدمات منتهی به خیر جمعی کاملاً واقف است، بنابراین ارائه خدمات را در این حوزه تسهیل و از آن استقبال می‌کند.
۸. باید نهادهای مفهومی، مدنی و به ویژه خیر جمعی را که درست‌های دینی مانیز وجود دارد و در آن عمل صالح نیز فراوان دیده می‌شود تقویت کند.
۹. برای رسیدن به مفهوم ایران خوشبخت و امیدوار باید لایه‌های دیرین اجتماعی را با تقویت سرمایه‌های اجتماعی به عنوان سرمایه‌ای بی بدیل و بی نظیر که نفت و یا هزاران ثروت دیگر هم نمی‌تواند جایگزین آن شود پرشود.
۱۰. باید جامعه ما با تاکید بر مفهوم خیر جمعی به سمتی پیش برود که حس کنیم فرزندان ما بهتر از ما زندگی می‌کنند و تحرک اجتماعی دارند. در این میان و برای گسترش این مفهوم ما نیز تنها نقش باغبان، تسهیل‌گر و حمایت‌گر را ایفا می‌کنیم.

مقدمه رئیس سازمان بهزیستی کشور

توسعه ملی در کشورهای جهان سوم بیش از هر چیز به مشارکت فعال و وفاق اجتماعی مؤثر افراد جامعه وابسته است. **خیر جمعی** موضوعی است که در کشورهای توسعه یافته که وجدان اجتماعی نسبت به مسائل پیرامونی حساس تر از کشورهای جهان سوم است، همواره جامعه را حمایت می‌نماید چنان که دولت‌ها با واگذاری برخی از مسئولیت‌ها به مردم، مشارکت اجتماعی را افزایش می‌دهند و بخشی از مسئولیت‌های اجرایی خود را به ایشان می‌سپارند.

برای رسیدن به مفهوم **ایران سعادتمند و امیدوار** باید با تقویت سرمایه‌های اجتماعی به عنوان سرمایه‌ای بی‌بدیل و بی‌نظیر که نفت و یا هزاران ثروت دیگر هم نمی‌تواند جایگزین آن شود به سمت گسترش خیر جمعی گام برداشت.

در این مسیر با اجرای **تبصره ۱۱ ماده واحده قانون تشکیل سازمان بهزیستی کشور** و در جهت اهداف برنامه پنجم توسعه اقتصادی اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، به منظور ارتقاء بهره‌برداری از امکانات موجود، بهبود کیفیت ارائه خدمات به اقشار نیازمند، کاهش تصدی دولت از طریق تشویق افراد حقیقی و حقوقی در بخش غیردولتی جهت مشارکت در برنامه رفاه اجتماعی، و ایجاد زمینه‌های مناسب و تسهیل و تسریع در امر دستیابی خدمت‌گیرندگان به خدمات اجتماعی کارآمد، بسترسازی و حمایت از موسسات خیریه، فراهم نمودن زمینه‌های توسعه و ساماندهی فعالیت‌های موسسات خیریه براساس ظرفیت‌ها و استعدادها آنها این موضوع در دستور کار سازمان بهزیستی قرار گرفته است.

از آنجا که دولت تدبیر و امید نیز اعتقاد دارد حضور مردم در تمام عرصه‌ها و تلاش در رفع تصدی‌گری دولت و توجه دادن مردم به مسئولیت‌های اجتماع لازم‌ه رشد و بالندگی است؛ بدیهی است دستیابی به چنین سیاستی نیازمند حمایت همه جانبه دولت و ضرورت تسهیل در مقررات و دستورالعمل‌های مربوطه می‌باشد. به منظور اجرای این امر با هدف توسعه و ترویج خیر جمعی که از سیاست‌های اصلی جناب آقای **دکتر ربیعی وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی** است ایشان دستور فرمودند سازمان

بهبودی با مساعدت و همکاری معاونت رفاه اجتماعی وزارت مذکور با تشکیل کارگروه ویژه، بازنگری در خصوص فرایند صدور مجوزهای موضوع کمیسیون ماده ۲۶ با حضور نمایندگان سازمان‌های مردم‌نهاد را دستور کار قرار دهند. این فعالیت انجام و پس از حدود یک سال برگزاری نشست‌های کارشناسی، دستورالعمل اجرایی تأسیس، اداره و انحلال موسسات غیردولتی موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولتی به عنوان منبع دانش و تجربه تدوین و نهایی گردید. در تاریخ ۹۳/۱۲/۱۲ این اساسنامه تصویب نهایی و با دستور وزیر محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی به کل کشور ابلاغ گردید.

امید است با تسهیل فرآیند صدور مجوز برای فعالیتهای سازمان‌های مردم‌نهاد شاهد افزایش مشارکتهای مردمی، ارتقاء و سازمان‌دهی خدمات اجتماعی، کاهش تصدی‌گری دولت در امور اجرایی و تسریع و سهولت دستیابی خدمت‌گیرندگان به خدمات اجتماعی باشیم.

دکتر انوشیروان محسنی بندپی

معاون وزیر و رئیس سازمان بهزیستی کشور

مقدمه معاون رفاه اجتماعی

موضوع پیشگیری، کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی یکی از اولویت‌های دولت در مسائل اجتماعی کشور است. دکتر علی ربیعی در چهارچوب اهداف دولت تدبیر و امید رویکرد مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد را به عنوان یک راهکار سیاستی در دستور کار خود قرار دادند تا ضمن شناسایی اهم مشکلات سازمان‌های مردم‌نهاد سیاست‌های موجود نیز ارزیابی شود.

سازمان‌های غیردولتی و موسسات خیریه به جهت توانمندی بالقوه و بالفعل خود و نیز به دلیل پویایی و تعدد به عنوان یکی از مهم‌ترین مولفه‌های توسعه پایدار در کشور محسوب می‌شوند؛ به همین دلیل نقش فعالیت سازمان‌های غیردولتی را به منظور گام برداشتن در مسیر توسعه پایدار در هیچ جامعه‌ای نمی‌توان نادیده گرفت.

در واقع انجمن‌های مردم‌نهاد و موسسات خیریه پدیده‌های انسانی‌اند که هم آسیب و هم نقاط قوت دارند. اما از آنجا که رویکرد مثبت دولت تدبیر و امید، توسعه، افزایش و شکل‌گیری تشکل‌های مردم‌نهاد به عنوان واسطه بین مردم، قوای حاکم و جامعه می‌باشد سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و مدیریت در خصوص نحوه فعالیت و اثربخشی آنها در کنترل و کاهش آسیب‌های اجتماعی بسیار با اهمیت است.

به همین منظور وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در راستای بهبود و اجرای هر چه بهتر سیاست‌های کلان رفاهی با همکاری سازمان بهزیستی کشور رویکرد تقویت مشارکت سازمان‌های مردم‌نهاد، استفاده از دانش اجتماعی مردم، ظرفیت‌ها و سرمایه‌های اجتماعی را در فرآیند سیاستگذاری اتخاذ نموده است.

بر همین اساس طی انجام گفتگوهای اجتماعی با فعالان مدنی و مسئولان دولتی مهم‌ترین مانع فعالیت خیرین و انجمن‌های خیریه، قوانین دست و پاگیر فعلی در مسیر دریافت مجوز عنوان شد. لذا به منظور مشارکت بیشتر مردم در خیرجمعی، بازبینی «دستورالعمل اجرایی تأسیس، اداره و انحلال مؤسسات غیردولتی موضوع بند ۱۳ ماده ۲۶ قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولتی» به عنوان مهم‌ترین اولویت در دستور کار قرار گرفت. و با توجه به رویکرد وزارت متبوع جهت سیاستگذاری از پایین به بالا و تقویت مشارکت سازمان‌های مردم نهاد دستورالعمل فوق‌الذکر با حضور سمن‌ها و مسئولین بهزیستی به عنوان یک راهکار سیاستی مورد بازبینی قرار گیرد.

امید است با برقراری ارتباط هر چه بیشتر بین جامعه مدنی به عنوان سرمایه اجتماعی دولت‌ها و دولت به عنوان دو حوزه مختلف شاهد کاهش هرچه بیشتر آسیب‌های اجتماعی و افزایش خدمات‌رسانی به اقشار آسیب‌پذیر باشیم.

دکتر احمد میدری

معاون رفاه اجتماعی

